

บทที่ 2

ตรวจเอกสารเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการปลูกฝรั่งกิมจูในตำบลสวายจีกอำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบวาระดับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่งกิมจูต่อการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการปลูกฝรั่งกิมจู ได้ตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1) ความสำคัญของฝรั่งกิมจู
- 2.2) สภาพแวดล้อมและพันธุ์ฝรั่งกิมจู
- 2.3) วิธีการดูแลรักษา
- 2.4) โรคและแมลงศัตรูพืช
- 2.5) ผลผลิตและช่องทางการตลาด
- 2.6) ความรู้ในด้านการผลิต
- 2.7) ความพึงพอใจ
- 2.8) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

2.1 ความสำคัญของฝรั่งกิมจู

ภาพที่ 1 ฝรั่งกิมจู

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2557)

ฝรั่งมีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Psidium guajava* L. และชื่อสามัญว่า guava จัดอยู่ในวงศ์ Myrtaceae มีถิ่นกำเนิดในอเมริกาใต้ สามารถปลูกได้ดีในประเทศเขตร้อน ประเทศกึ่งร้อนหรือ

ประเทศที่มีอากาศค่อนข้างอบอุ่น ผลฝรั่งอาจมีรูปร่างกลมรูปขวยหรือคล้ายลูกแพร์เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3-4 เซนติเมตร เปลือกบางประกอบไปด้วยเมล็ดขนาดเล็กจำนวนมากซึ่งอยู่ตรงกลางของส่วนเนื้อ ในผลสุกมีของเปลือกเป็นสีเหลืองและสีของเนื้ออาจมีสีเขียว ชมพู เหลือง ส้ม หรือแดงเข้ม ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์มีกลิ่นหอมและให้รสชาติเปรี้ยวอมหวาน (chan, 1993) ฝรั่งเป็นผลไม้ที่มีผลตลอดทั้งปีแต่ช่วงเวลาที่ผลิตผลออกสู่ท้องตลาดมากอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม (ศิริชัย และคณะ, 2543)

ปัจจุบันมีพันธุ์ใหม่ที่เป็นที่นิยมคือ ฝรั่งพันธุ์แป้นสีทองซึ่งมีผลต่อค่อนข้างแป้น เนื้อหวานกรอบอร่อย (สร้อยศรี ,2542) สำหรับแหล่งปลูกที่สำคัญของประเทศไทยได้แก่เขตจังหวัดชลบุรี นครปฐม ราชบุรี สมุทรสงคราม (ฝ่ายวิเคราะห์ข้อมูลส่งเสริมการเกษตร, 2540)

2.1.1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ลำต้น ที่ผิวเปลือกตอนแรกลำต้นมีสีน้ำตาลอมแดงหรือน้ำตาลอมสีเขียว กิ่งอ่อนเป็นสีเขียว มีขนปกคลุมอย่างหนาแน่น ขนสีขาวจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลคล้ำ ลำต้นเรียบเกลี้ยงเปลือกลอกออกง่ายเมื่อลำต้นแก่จัดแต่สำหรับกิ่งแก่ไม่มีปีก

ใบ ใบฝรั่งจัดอยู่ในประเภทใบเลี้ยงคู่ ใบเป็นรูปไข่ปลายมน ใบเป็นใบหนา ใต้ท้องใบเป็นริ้วเห็นเส้นใบได้ชัด ใบอ่อนสีเขียวลักษณะไม่เรียบมีขนปกคลุมแตกแยกออกเป็น 2 แนว เรียงตรงตรงข้ามกันส่วนด้านบนมีร่องลึกและมีขนขึ้นนวลบางขนาดของใบยาวประมาณ 2-5 นิ้ว กว้างประมาณ 1.5 ถึง 3.0 นิ้ว

ดอก ดอกออกเป็นช่อบริเวณซอกใบ ในหนึ่ง ช่อมีดอกย่อยประมาณ 3-5 ดอก ลักษณะของดอกเป็นดอกเล็ก มีสีขาวอมเขียวอ่อนๆ กลีบเลี้ยงแข็งมีความคงทนมาก ก้านดอกเป็นสีเขียวอมเหลืองและมีขนอ่อนสีเขียวอมเหลืองปกคลุมอยู่บริเวณกลีบรองดอกขนาดดอกยังตูมกลีบเลี้ยงหุ้มส่วนอื่นๆของดอกไว้หลังจากที่กลีบเลี้ยงที่หุ้มดอกแตกออกดอกเริ่มคลี่บานดอกเริ่มบานตั้งแต่ 04.00 ถึง 10.00 น แต่ช่วงที่ดอกบานมากที่สุดคือ 05.00 ถึง 07.00 น.

ผล ลักษณะของผลเป็นรูปต่างกันตามลักษณะของแต่ละชนิดพันธุ์ แปลักษณะของผิวเกลี้ยงเรียบ ผลเมื่อยังอ่อนจะเป็นสีเขียวแก่หรือเขียวอ่อน แต่เมื่อผลสุกเปลี่ยนเป็นสีเหลือง มีกลิ่นหอม เมล็ดติดอยู่กับเนื้อชั้นในใจกลางของผลมีเมล็ดจำนวนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสายพันธุ์เมล็ดมีสีเหลืองอ่อนหรือน้ำตาลอมเหลือง เปลือกแข็ง

2.2 สภาพแวดล้อมและพันธุ์ฝรั่ง

ฝรั่งจัดเป็นไม้ผลที่มีความทนทานต่อสภาพอากาศที่แห้งแล้งได้เป็นอย่างดีสามารถให้ผลผลิตสม่ำเสมอในที่มีแสงแดดส่องทั่วถึง และปริมาณน้ำฝนปานกลาง เพราะฝรั่งชอบแสงแดดสำหรับพื้นที่ที่มีฝนตกชุกและมีความชื้นสูงมากส่งผลกระทบต่อทำให้มีผลผลิตน้อยและมีความทนทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืช ลดลง สำหรับประเทศไทยมีสภาพอากาศที่เหมาะสมในการปลูกฝรั่งทุกพันธุ์ (ไพโรจน์, 2531)

ดิน ฝรั่งเป็นไม้ที่ทนทานต่อสภาพแวดล้อมได้ดี เมื่อเปรียบเทียบกับไม้ผลชนิดอื่นอื่นดังนั้นฝรั่งจึงสามารถปลูกได้ในดินเกือบทุกสภาพและทุกภาคของประเทศไทย นอกจากนี้ฝรั่งไร้เมล็ดยังสามารถปลูกได้แม้ดินที่เป็นกรด (pH ต่ำกว่า 4.5) และดินที่เป็นด่างอ่อนๆ (pH ประมาณ 7.5) ถ้าเป็นดินเหนียวระบายน้ำยากต้องยกเป็นร่องสูงเพื่อไม่ให้ดินแฉะจนเกินไป พื้นที่อยู่ใกล้แม่น้ำ ภาคกลางปลูกฝรั่งในที่ดอน น้ำการเตรียมพื้นที่ไม่ยุ่งยากมากนักคือหากมีวัชพืชมากควรทำการไถพรวน ไถ หนึ่ง รอบ เพื่อกำจัดหญ้า ปลูกพืชในแปลงก่อนและพืชแสดงอาการขาดแคลเซียมหรือแมกนีเซียม ควรหว่านแคลเซียมคาร์บอเนตหรือหินปูนบด ปูนมาร์ค ปูนขาว ปูนโดโลไมท์ หรือ พวักยิปซัม

อุณหภูมิ ต้นฝรั่งสามารถทำการเพาะปลูกได้ในเขตที่มีอากาศร้อนและกึ่งร้อนทำการเพาะปลูกได้ในอากาศชุ่มชื้น ปลูกต้นฝรั่งเพื่อการค้าจะต้องทำการปลูกในแหล่งที่มีอากาศร้อนมีอุณหภูมิประมาณ 16 องศาเซลเซียส และฤดูหนาวมีอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 7 องศาเซลเซียส

ลม การเพาะปลูกต้นฝรั่งไม่ต้องกลัวเรื่องลมโกรก เพราะว่าต้นฝรั่งมีระบบรากที่แข็งแรง กิ่งเหนียว มีข้อยกเว้นสำหรับในพื้นที่ที่มีลมพัดแรง ทำให้เกิดไฟรั่วได้และส่งผลเสียต่อการออกดอกและติดผล ควรทำการเพาะปลูกไม้ไว้สำหรับกันลม

2.2.1 สายพันธุ์ฝรั่ง

ความหลากหลายด้านพันธุกรรมของฝรั่งแสดงออกมาในหลายรูปแบบเช่นขนาดผล รูปร่างผล ขนาด และความแข็งของเมล็ด รสชาติ กลิ่น ลักษณะเนื้อ สีเนื้อ ปริมาณวิตามินซีความอ่อนแอต่อโรค และแมลงศัตรูพืชและการแตกของผลผลิตสูงต้นความแข็งแรงของต้นช่วงเวลาที่ใช้ในการออกจนถึงผลแก่ การตอบสนองต่อการชักนำการออกดอก มีสายพันธุ์ดังนี้

พันธุ์ซันก ฝรั่งซันกเป็นฝรั่งที่มีขนาดผลเล็กมากจำนวน 20 ถึง 25 ผลต่อกิโลกรัมทราฮายีแดงไม่มีการปลูกเป็นสวนหรือการพาณิชย์สันนิษฐานว่าเป็นฝรั่งอินเดียที่มีการนำเข้ามาปลูกและมีการพัฒนาพันธุ์ขึ้นมา

พันธุ์แป้นสีทอง ฝรั่งพันธุ์แป้นสีทองจัดว่าเป็นฝรั่งที่นิยมรับประทานผลสดมากที่สุดและคล่องตลาดต่อเนื่องอย่างยาวนาน โดยปรากฏครั้งแรกในงานเกษตรแห่งชาติที่เกษตรศาสตร์บางเขน เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2534 โดยคุณสมัย แดงสมบูรณ์ ชาวสวนตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ได้ส่งเข้าประกวดในนามฝรั่งกรมสาลีซึ่งได้รับรางวัลที่ 1 (ประทีป, 2542) เป็นที่สนใจและเชื่อว่าฝรั่งแป้นสีทองอาจเกิดมาจากฝรั่งพันธุ์บางกอกแอปเปิ้ล

ลักษณะประจำพันธุ์ เป็นฝรั่งที่มีผลขนาดใหญ่เนื้อหนา มีเมล็ดน้อย ลำต้นใหญ่กิ่งก้านใหญ่แข็งแรงเพราะรูปร่างผลกลุ่มแป้นผิวสวยเป็นทรงกลมสวยงามและสามารถเก็บรักษาได้นานกว่าสายพันธุ์อื่นจึงมีการตั้งกรรมสิทธิ์ชื่อว่าแป้นสีทอง

พันธุ์กลมสาลี เป็นพันธุ์ที่ตลาดนิยมที่สุดในอดีตตอนเปลี่ยนมานิยมพันธุ์แป้นสีทองในปัจจุบันเพราะมีข้อดีดีกว่าพันธุ์แป้นสีทองหลายประการเช่นผลที่มีขนาดเล็กกว่า ความดกของผลน้อยกว่าไว้ผลมากเท่าไรผลยิ่งเล็ก เพราะพันธุ์กลมสาลีมีขนาดของกิ่งเล็ก ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตัดแต่งกิ่งมากแต่มีข้อดีคือมีการให้ผลสม่ำเสมอผลค่อนข้างทนทานต่อการขนส่ง ไม่เหยี่ยว่าย เก็บไว้ได้นานเมื่อผลแก่สามารถปล่อยไว้บนต้นได้นานกว่าพันธุ์อื่น

ไร่เมล็ดพันธุ์เงินจูหรือเงินจู ในกลุ่มของฝรั่งไร่เมล็ดพันธุ์กิมจู โดยอาจารย์ประทีป กุณาสน อดีตผู้เชี่ยวชาญทางด้านไม้ผลจากกรมวิชาการเกษตรนำเข้ามาจากไต้หวัน เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2542 ประวัติความเป็นมาของฝรั่งพันธุ์นี้พบว่ามีความเกี่ยวข้องกับประเทศไทย คือเป็นสายพันธุ์ที่อยู่ในสถานีวิจัยสวนไต้หวันแห่งหนึ่งของตอนใต้ของประเทศ เป็นฝรั่งที่ได้จากการเพาะเมล็ดและกลายพันธุ์มาดีโดยเกิดจากการผสมพันธุ์ของไทย 2 สายพันธุ์คือ พันธุ์กลมสาลี (มีเมล็ด) และพันธุ์บางกอกแอปเปิล ลืมไม่มีเมล็ดสำหรับเกษตรกรที่ปลูกเริ่มแรกคือ คุณวิรัชโก ดวงจิตา จังหวัดสมุทรสาคร ได้อธิบายถึงลักษณะเด่นของฝรั่งสายพันธุ์นี้ซึ่งจัดเป็นสถานที่มีเมล็ดน้อยมากถึงไม่มีเมล็ด แต่ สนามบินเมื่อผลแก่มีรสชาติดหวานกรอบมาก (นายเกษตร, 2548) และเนื้อไม่เฝือกเมื่อเปรียบเทียบกับสายพันธุ์อื่น ส่วนใหญ่เนื้อหยาบ (ทวีศักดิ์, 2548) ซึ่งในประเทศไทยเรียกฝรั่งพันธุ์นี้ว่าพันธุ์กิมจู แต่มีข้อเสียคือ ไม่สามารถเก็บรักษาได้นานคือประมาณ 1 วัน ผลเริ่มสุกนิ่มและเสียรสชาติ (ประสิทธิ์ศิลป์ , 2548)

พันธุ์บางกอกแอปเปิล พันธุ์บางกอกแอปเปิล เป็นพันธุ์นิยมปลูกในประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ แต่ไม่นิยมในประเทศไทย

ลักษณะประจำสายพันธุ์ มีขนาดใหญ่ น้ำหนักประมาณ 600 ถึง 1,000 กรัมผิวสีเขียวอ่อนเนื้อหนาแน่นตลอดทั้งผลรสชาติหวานอมเปรี้ยวกรอบรูปทรงผสมสวย ตั้งชื่อบางกอกแอปเปิล เพราะรูปร่างคล้ายผลแอปเปิ้ล ไร่เมล็ดผลสุกเข้าเมื่อสุกเนื้อไม่เฝือก

ฝรั่งไร่เมล็ด เป็นฝรั่งไร่เมล็ดที่นิยมของผู้บริโภคและพันธุ์ที่นำเข้ามาจากมาเลเซีย สันนิษฐานว่าฝรั่งพันธุ์นี้เป็นประเทศมาเลเซียพัฒนาขึ้นมาจากพันธุ์บางกอกแอปเปิล ซึ่งฝรั่งไร่เมล็ดเป็นที่รู้จักและปลูกเป็นการค้ามีเพียงพันธุ์บางกอกแอปเปิลเท่านั้น แต่ปัญหาของพันธุ์นี้คือติดผลยาก จึงทำให้พันธุ์สาลีทองไร่เมล็ด มีข้อดีกว่าในแง่การลงทุนเป็นที่ต้องการของตลาด

พันธุ์เด่นขุนวัง ฝรั่งพันธุ์เด่นขุนวังเป็นฝรั่งที่ได้รับความนิยมจากชาวสวน แต่ให้ผลผลิตน้อยกว่าแป้นสีทองเล็กน้อย

ลักษณะประจำสายพันธุ์ มีรูปร่างและขนาดของผล ไม่แตกต่างจากฝรั่งพันธุ์แป้นสีทองแต่แตกต่างกันภายในผลเด่นขุนวังไร่เมล็ดและรสชาติดี

2.3 การปลูกและการดูแลรักษา

เริ่มจากที่เลือกพื้นที่ปลูกได้แล้ว ถ้าต้องการจะปลูกเป็นสวนก็ควรจัดระยะปลูกระหว่างแถว และระหว่างต้นประมาณ 3 คูณ 3 เมตรในเนื้อที่ 1 ไร่จะปลูกได้ประมาณ 160 ต้น

2.3.1 การเตรียมดิน

การปลูกฝรั่งในพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมถึงควรทำการยกร่องโดยยกร่องให้มีขนาดความกว้างของร่องยกร่องประมาณ 6 เมตร มีคูน้ำกว้างประมาณ 1.5 เมตร ความยาวของสันร่องแล้วแต่พื้นที่ ความสูงไม่จำกัด แต่ถ้าเป็นที่ดอนไม่จำเป็นต้องยกร่องจากนั้นก็ปรับปรุงดินโดยการสกรีนเพื่อฆ่าเชื้อโรคและแมล็ดวัชพืช ใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมักในปริมาณเท่าเท่ากันอัตราปุ๋ย 1 ส่วนต่อดิน 2 ส่วนเพื่อให้ดินร่วนซุย

2.3.2 การเตรียมหลุมปลูก

ขนาดของหลุมปลูกควรกว้าง 0.5 เมตร ยาว 0.5 เมตร และลึก 0.5 เมตร ที่จำเป็นต้องขุดหลุมกว้างเพื่อเปลี่ยนสภาพดินในหลุมให้ดีขึ้นดังนี้

2.3.2.1 ความขุดดินโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือดินบนและดินล่าง

- ดินบน เป็นส่วนที่มีอินทรีย์วัตถุมากอยู่แล้วให้แยกไว้ส่วนหนึ่ง
- ดินล่าง คือดินที่เมื่อขุดลึกลงไปแล้วพบว่าไม่มีสีจางลงเป็นชั้นที่ไม่มีอินทรีย์วัตถุ

2.3.2.2 ตากดินไว้ 10 ถึง 15 วันเพื่อให้แสงแดดส่องฆ่าเชื้อโรคในหลุมปลูกและในดิน

2.3.2.3 กลบดินบนลงในหลุม

2.3.2.4 ผสมปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยหมัก 1 ส่วนต่อดินบ้าง 2 ส่วนและรองก้นหลุมด้วยปุ๋ยร็อคฟอสเฟต 0.50 กิโลกรัมแล้วจึงกดลงในหลุมทับชั้นดินบนจนมีระดับสูงกว่าระดับพื้นดินธรรมชาติประมาณ 10 cm

การที่ต้องกลบดินให้สูงกว่าระดับดินเดิมนั้นเพื่อที่เมื่อเวลาปลูกแล้วดินจะยุบตัวลงเล็กน้อยซึ่งจะทำให้พอดีระดับดินเดิมถ้าไม่เผื่อไว้จะเป็นแอ่งและมีน้ำคั่งทำให้รากเน่าตายได้

2.3.3 วิธีปลูก

หลังจากเตรียมหลุมปลูกเรียบร้อยแล้วให้นำกิ่งพันธุ์ที่ทางไปปลูกลงในหลุมกลบดินให้แน่นพอสมควรแล้วใช้ไม้ปักเป็นหลักผูกกันลมโยกและรดน้ำทันที จากนั้นใช้ทางมะพร้าวมาคลุมพรางแสงแดดให้แก่ต้นฝรั่งจนกว่าต้นฝรั่งจะตั้งตัวได้ (จุไรรัตน์ และ วิเชียร, 2560)

2.3.4 การปฏิบัติดูแลรักษา

การให้น้ำ หลังจากปลูกฝรั่งแล้วต้องหมั่นคอยรดน้ำในช่วงระยะแรกจนกว่าต้นฝรั่งจะตั้งตัวได้หลังจากนั้นก็สังเกตดูความชุ่มชื้นของดินถ้าดินแห้งมากต้องรีบให้น้ำและถ้ามีฝนตกหนักก็ควรระบายน้ำออกบ้าง การให้น้ำจะค่อยๆเพิ่มขึ้นตามความต้องการของต้นฝรั่งปริมาณ ความชื้นของดินในระหว่างการอบอุนมีความสำคัญเพราะจะก่อให้เกิดการรวมการแตกและขนาดของผล

การใส่ปุ๋ย โดยปกติการปลูกพืชทุกชนิดควรมีการใส่ปุ๋ยทำปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีสูตรที่แนะนำคือ 15-15-15 หรือ 13-13-21 ฝรั่งเมื่อออกดอกแล้วจำเป็นต้องการให้น้ำและปุ๋ยไนโตรเจนเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงๆปีควรให้ปุ๋ยประมาณ 2 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี หรือมากกว่านี้ขึ้นอยู่กับอายุของต้นและปริมาณผลผลิตและหากจะให้ฝรั่งมีรสชาติดีขึ้นให้ใส่ปุ๋ยเกล็ดสูตร 5-30-30 ป่นก่อนเก็บผล 1 เดือน โดยนำภูเก็ตมาผสมน้ำฉีดพ่น ฉีดอาทิตย์ละครั้งประมาณ 2 ครั้งจากนั้นประมาณ 15 วันจึงเก็บผล

การพรวนดิน ไม่ควรพรวนดินลึกเพราะจะทำให้รากของต้นฝรั่งขาดได้

การกำจัดวัชพืช การทำอย่างสม่ำเสมออาจใช้วิธีการทางใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชหรือปลูกพืชตระกูลถั่ว เช่น เซนโตรซิม เพอราเรีย เป็นพืชคลุมดิน

การปักไม้ค้ำกันลม ในระหว่างที่ต้นฝรั่งยังเล็กอยู่ ควรปักไม้ค้ำกันลมเพื่อป้องกันไม่ให้ต้นโยก เพราะอาจกระทบกระเทือนทำให้ต้นฝรั่งไม่โต การปักไม้ค้ำกันลมควรใช้ไม้รวกหรือแขนงไม้ไผ่ยาว 1 เมตร ค้ำกิ่งต้นละ 1 ถึง 2 อัน และใช้เชือกพลาสติกผูกติดกับกิ่งแต่อย่าผูกให้แน่นมากเพราะจึงอาจเจริญเติบโตช้า

การพรางผลฝรั่ง ฝรั่งจะเริ่มออกผลเมื่อประมาณ 6 เดือนควรใช้ไม้ไผ่ปักไว้เพื่อพรางผลฝรั่งโดยใช้ปลายหรือแขนงไม้ไผ่ขนาดเล็กยาว 1 เมตร หรือมากกว่านั้นปักใกล้กับปักกิ่งที่ออกผลแล้ว ควรผูกยึดกับกิ่งไว้ บางส่วนจะผูกขั้วผลกับกิ่งหรือไม้ปักเพื่อไม่ให้ผลถ่วงต้น เพราะน้ำหนักผลฝรั่งมาก ถ้ามีลมพัดแรงต้นจะเฉาตายและรากจะขาด

การตัดแต่งกิ่ง การตัดแต่งกิ่งจะช่วยให้ฝรั่งเกิดกิ่งอ่อนและมีช่อดอกออกมาด้วยทำให้ทรงพุ่มโปร่ง ได้สัดส่วนอากาศถ่ายเทได้สะดวกแสงแดดส่องได้ทั่วถึงสะดวกในการเก็บผลและการพ่นสารป้องกันกำจัดโรคและแมลงนอกจากนี้ยังทำให้ผลผลิตที่แน่นอน ผลมีขนาดใหญ่สำหรับส่วนใหม่ ควรมีการตัดแต่งกิ่งทุกปีเพื่อกระตุ้นการเจริญและการสร้างตราดอกโดยทั่วไปต้นที่สมบูรณ์จะตัดกิ่งก้านออก 25 ถึง 30 เปอร์เซ็นต์ สำหรับต้นที่ไม่แข็งแรงให้ตัดกิ่งก้านออกประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ นอกจากการตัด แล้วการทำให้ใบร่วงจะทำให้ระยะการเก็บเกี่ยวสั้นลงและการผลิตผลทิ้งไว้เหลือประมาณ 2 ถึง 6 ผลต่อกิ่ง จะจำเป็นในส่วนที่ผลิตเพื่อบริโภคผลสดแต่ถ้าจะให้ได้ผลที่มีขนาดใหญ่และมีคุณภาพดีควรให้เหลือเพียงหนึ่งผลเท่านั้น

การบังคับให้ฝรั่งออกดอก โดยทั่วไปฝรั่งจะให้ผลเร็วถ้าเป็นฝรั่งที่ได้จากกิ่งตอนจะให้เก็บผลครั้งแรกเมื่ออายุได้ประมาณ 1 ปีหรือถ้าเป็นต้นที่ได้จากการเพาะเมล็ดจะเก็บผลได้ช้ากว่าคือ เมื่ออายุ 1 ปีถึง 2 ปีแล้วแต่สายพันธุ์ฝรั่งจะออกดอกในช่วงยอดที่เกิดใหม่ตรงโคนกลางใบคู่ที่ 3-4 บนกิ่งอ่อน กิ่งหนึ่งมีดอก 1-6 ดอกแล้วแต่พันธุ์ ดอกเป็นชนิดที่สมบูรณ์เพศทำให้ติดผลง่ายดั่งนั้น ถ้าปลูกฝรั่งแล้วไม่ค่อยออกดอกออกผลอาจจะใช้การบังคับให้ฝรั่งออกดอกโดยวิธีการดังต่อไปนี้

1 การโน้มกิ่ง ฝรั่งมีช่อดอกที่กินอ่อนดังนั้นการทำให้กิ่งอ่อนก็จะชักนำให้เกิดตาดอกได้ การโน้มกิ่งฝรั่งให้อยู่ในแนวระดับแล้วใช้ไม้รวกยึดปักไว้ เริงใส่ปุ๋ย รดน้ำ ฝรั่งก็จะแตกกิ่งจากกิ่งที่โน้ม พร้อมทั้งมีช่อดอกออกมาด้วย

2 การตัดแต่งกิ่ง ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่าตาดอกจะเกิดจากกิ่งอ่อนดังนั้นการตัดแต่งจะทำให้เกิดการแตกกิ่งอ่อนและช่อดอกได้กิ่งที่จะตัดแต่งคือกิ่งที่อ่อนแอกิ่ง โลกและสิ่งที่ไม่ได้รับแสง

3 การทำให้ใบร่วง โดยใช้ปุ๋ยเพิ่มยูเรียหรือสารเคมีละลายน้ำให้เข้มข้น 25% พ่นให้ทั่วทั้งต้น เพื่อให้ใบฝรั่งเรื่องหมดระยะนี้จะต้องให้น้ำและปุ๋ยบำรุงต้นทางจากนั้นประมาณ 5 สัปดาห์จะเห็นช่อดอกจะเดินออกมาพร้อมกิ่งอ่อนที่แตกขึ้นใหม่แท้จะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ในอีก 5 เดือนต่อมา

4 การเด็ดยอดฝรั่ง โดยนับใบจากปลายกิ่งเข้าไปถึงใบคู่ที่ 4 แล้วจึงเด็ดยอดทิ้งจากนั้นไม่กี่วัน ฝรั่งก็จะแทงดอกออกมา

อนึ่ง การบังคับให้ฝรั่งออกดอกนานทำได้ไม่ยากนัก ถ้าต้นฝรั่งสมบูรณ์แข็งแรงและปลูกในที่ที่มีแสงแดดเพียงพอแต่ควรคำนึงถึงว่าการให้ฝรั่งมีผลมากผลก็จะเล็กลงดังนั้นจึงควรให้ปุ๋ยและน้ำแก่ต้นฝรั่งที่บังคับการออกดอกให้มากกว่าปกติ การบังคับให้ฝรั่งออกดอกจนกระทั่งเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ใช้เวลาประมาณ 9 เดือน คือใช้เวลาในการบังคับให้ฝรั่งออกดอกจนกระทั่งติดผล 7 เดือนและมีช่วงเก็บเกี่ยวผลอีก 2 เดือน

การห่อผล ประโยชน์ของการห่อผลนอกจากจะช่วยป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูฝรั่งแล้วยังทำให้ผลฝรั่งมีผิวสวยน่ารับประทานวิธีการห่อผลฝรั่งโดยส่วนใหญ่จะใช้ถุงพลาสติกหรือใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ห่อก่อนแล้วจึงสวมถุงพลาสติกห่ออีกชั้นหนึ่ง โดยจะเริ่มห่อผลฝรั่งเมื่อมีขนาดเท่าลูกมะนาวหรือหลังดอกบานแล้ว 1 เดือนก่อนสอบควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราและแมลงที่ฝ่นฝรั่งเสียก่อน

การเก็บเกี่ยว ฝรั่ง นับจากดอกบานจนถึงผลแก่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวได้จะใช้เวลาประมาณ 6 เดือนฝรั่งที่ยังอ่อนควรมีสีเขียวเข้ม เมื่อเริ่มแก่สีเขียวจะจางลงและเต่งตึงเป็นมัน ไม่ควรเก็บผลที่ยังไม่แก่เต็มที่เพราะยังมีการสร้างแป้งและสีไม่เต็มที่ผลจะนิ่มการเก็บเกี่ยวควรใช้กรรไกรตัดขั้วผลมา โดยไม่ต้องเอาพลาสติกที่หุ้มพวงฝรั่งออกเพื่อประหยัดเวลา ถ้าหากไม่มีขั้วติดผลจะทำให้ฝรั่งเสื่อมคุณภาพและอาจถูกเชื้อโรคเข้าทำลายได้ง่าย

2.5 การป้องกันและกำจัดโรคแมลง

โรคจุดสนิม เกิดจากเชื้อราเข้าทำลายใบ โดยจะเห็นจุดขนาดเล็กเริ่มจากจุดสีเขียวแล้วค่อยๆเปลี่ยนเป็นสีสนิมเหล็กและเป็นขุยคล้ายกำมะหยี่ถ้าเป็นที่กิ่งจะทำให้เห็นคุดและกิ่งแตกแห้งตาย การป้องกัน ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น มาแนบและซีแนบ หากเป็นที่กินอาจใช้สารเคมีดังกล่าวผสมในปูนแดงเข้มข้นทาบริเวณที่เป็นโรค

โรคแอนแทรกโนส เกิดจากเชื้อราเข้าทำลายผลอ่อน ผลสุกและใบ อาการบนใบจะเห็นเป็นจุดสีน้ำตาลเล็กๆ แผลอาจทะลุ เป็นคนอ่อนจะทำให้มีสีน้ำตาลแต่เน่าแห้งไปในที่สุดแต่ถ้าเป็นระยะผลสุกหรือใกล้สุกจะเกิดแผลนอกสีน้ำตาลอาการจะลุกลามแพ้วจะบวมตรงเล็กน้อยสีจางสีคล้ำแต่เมื่อสีแสดงปรากฏให้เห็น

การป้องกัน ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น บีโนมิล แคปแทน โดยพ่นสารเคมีก่อนเก็บผล 1 เดือน

2.5.1 แมลงศัตรูฝรั่ง

แมลงวันทอง การทำร้ายเกิดจากแมลงวันทองวางไข่ที่ใต้ผิวผลสุก (หรือระยะที่ผิวอ่อน) ตัวอ่อนที่ฟักจากไข่จะเจริญกินเนื้อฝรั่งเป็นอาหารทำให้ฝรั่งอ่อนนิ่มและละในที่สุด

การป้องกัน ฮอร์โมนในขณะที่ผิวยังแข็ง มีสีเขียวขนาดเล็ก การห่อหุ้มห่อด้วยถุงพลาสติกชั้นเดียวหรือสองชั้นโดยต้องเจาะรูกระดากห่อชั้นในกันถุงให้น้ำไหลออกด้วยหรือใส่สารเคมีมาลาไทออนผสมโปรตีน ไฮโดรไลเซต เป็นเหยื่อพิษฉีดพ่นในตอนเช้าตรู่เป็นจุดๆบนใบแก่เท่านั้น ต้นละ 1 ถึง 4 จุด แต่ละจุดใช้น้ำยาประมาณ 500 CC พ่นแค่ให้ใบเปียกและพ่นทุกๆ 7 วันติดต่อกัน 4-5 ครั้งก่อนเก็บเกี่ยวหาพ่นก่อนการระบาด 1 เดือนจะได้ผลดีกว่าพ่นหลังแมลงระบาดแล้ว

เพลี้ยแป้ง จะดูดกินน้ำเลี้ยงตามใบอ่อนกิ่งอ่อนและช่อดอกทำให้แห้งเฉาหรือไปผิดรูปร่างและผลผลิตลดลง

การป้องกัน พ่นด้วยสารละลายยอซอดริว 20 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตรคลุมให้พวกต้นใบกิ่งอ่อนและผลทุกๆ 7 วันประมาณ 2-3 ครั้งและหยุดพ่นสารเคมีอย่างน้อย 7 วันก่อนเก็บเกี่ยวผล

2.6 ลักษณะฝรั่งที่เหมาะสมจัดส่งจำหน่ายต่างประเทศ

1 ผลสมบูรณ์รูปร่างตรงตามพันธุ์น้ำหนักประมาณ 200 ถึง 300 กรัมเนื้อสีขาวรสชาติหวานอมเปรี้ยวเนื้อกรอบ

2 มีความสุขแก่ตามความต้องการของตลาดเมื่อขนส่งถึงปลายทาง

3 สะอาดปราศจากร่องรอยหรือตำหนิจากการเข้าทำลายของโรคและแมลง

2.6.1 การปฏิบัติหลังจากเก็บเกี่ยวสำหรับฝรั่งที่ต้องการส่งจำหน่ายต่างประเทศ

1 กับฝรั่งที่มีอายุพอเหมาะ

2 ผลฝรั่งต้องการทำความสะอาด

3 เช็ดผิวผลให้แห้งแล้วบรรจุในถุงตาข่าย

4 บรรจุในภาชนะกล่องกระดาษขนาด 40 x 30 x 10 เซนติเมตรน้ำหนักบรรจุ 5 กิโลกรัม

2.7 ความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีต่อผลความสำเร็จของงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่เขาพึงประสงค์ผู้รายงานได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของความพึงพอใจโดยมีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายทัศนะด้วยการซึ่งพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

ปรียาพร (2535: 143) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจในการทำงานไว้ว่า เป็นความรู้สึกร่วมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวกเป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับ การตอบแทน คือผลที่มีความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานมีขวัญ กำลังใจสิ่งเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน รวมทั้งการส่งผลต่อความสำเร็จ และเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

ธนิต (2547: 34) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในงานพอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจในงานเป็นทัศนคติหรือความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในทัศนคติต่างๆโดยความรู้สึกพอใจจะขึ้นเมื่อความต้องการได้รับความตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมาย

กลิพัฒน์ (2548: 16) ได้กล่าวว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกหรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่องาน ถ้าบุคคลใดมีความพึงพอใจมากก็อุทิศแรงกายแรงใจแรงปัญญาแก่งานมากส่วนผู้ที่มีความพึงพอใจน้อยก็มักจะทำงานเพียงตามหน้าที่ซึ่งขึ้นอยู่กัส่วนประกอบที่เป็นแรงจูงใจที่มีอยู่ในงานนั้นๆ

ศิริวรรณ และคณะ (2541, หน้า 81) ได้กล่าวว่าความพึงพอใจ (satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองเมื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในสิ่งที่ต้องการ และคาดหวัง ความพึงพอใจเป็นความชอบของแต่ละบุคคล ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน อาจเนื่องจากพื้นฐานทางการศึกษา ทางด้านเศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่ดีความประทับใจหรือการมีเจตคติที่ดีต่อการกระทำของบุคคลหรือการทำงานนั้นๆ

แนวคิดและทฤษฎีสำหรับการสร้างความพึงพอใจ

ทฤษฎีสำหรับการสร้างความพึงพอใจมีหลายทฤษฎี แต่ทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียงที่ผู้รายงานจะนำเสนอ คือ ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ที่กล่าวว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการเหมือนกันแต่ความต้องการนั้นเป็น

ลำดับชั้น เขาได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้ (Maslow, 1970 อ้างอิงในบุญธรรม, 2536: 201)

1 มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุดขณะที่ความต้องการสิ่งใดได้รับการตอบสนองแล้วต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น

2 ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจสำหรับพฤติกรรมอื่นต่อไปเพราะความต้องการที่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นแรงจูงใจของพฤติกรรม

3 ความต้องการของมนุษย์จะเรียงเป็นลำดับชั้นตามลำดับความสำคัญกล่าวคือเมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองซึ่งลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ชั้นตอนตามลำดับชั้นจากต่ำไปสูงดังนี้

3.1 ความต้องการด้านร่างกาย(physiological needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิตเช่นความต้องการในเรื่องของอาหารน้ำอากาศเครื่องนุ่งห่มยารักษาโรคที่อยู่อาศัยและความต้องการทางเพศความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการนั้นทั้งหมดของคนยังไม่ได้ได้รับการตอบสนอง

3.2 ความต้องการทางด้านสังคม(social or belonging needs) หลังจากที่มนุษย์ได้รับการตอบสนองใน 2 ชั้นดังกล่าวแล้วก็就会有ความต้องการสูงขึ้นอีกคือความต้องการทางสังคมเป็นความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

3.4 ความต้องการที่จะได้รับการยอมรับนับถือ (esteem needs) เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่อง ให้เกียรติและเห็นความสำคัญของตนเอง อย่างเด่นในสังคมรวมถึงความสำเร็จความรู้ความสามารถความเป็นอิสระและเสรีภาพ

3.5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (self actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากจะเป็นการอยากจะเป็นอย่างได้ตามความคิดของตน หรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่ตนเองเป็นอยู่ในขณะนั้น

จากสาระสำคัญของทฤษฎีความต้องการตามลำดับชั้นของมาสโลว์สรุปได้ว่า ความต้องการทั้ง 5 ชั้นของมนุษย์มีความสำคัญไม่เท่ากัน การจูงใจตามทฤษฎีนี้จะต้องพยายามตอบสนองความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกันไป และความต้องการในแต่ละชั้น จะมีความสำคัญแก่บุคคลมากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองความต้องการในระดับนั้นๆ

1 สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ(material inducement) ได้แก่ เงิน หรือสถานะทางกายภาพที่ให้แก่วุฒิบัตติงาน และสิ่งจูงใจที่เป็น โอกาสของบุคคลซึ่งไม่ใช่วัตถุ (personal nonmaterial opportunities) เช่น เกียรติภูมิ อำนาจ การใช้สิทธิพิเศษ

2 สภาพทางกายที่พึงปรารถนา คือ สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ สถานที่ทำงาน เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน

3 ผลประโยชน์ทางอุดมคติ หมายถึง สมรรถภาพของหน่วยงานที่สนองความต้องการของบุคคลในด้านความภูมิใจที่แสดงฝีมือ การได้แสดงความภาคภูมิใจต่อหน่วยงาน และการได้มีโอกาสช่วยเหลือครอบครัวตนเองและผู้อื่น

4 ความตั้งใจทางสังคม คือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน ซึ่งทำให้เกิดความผูกพัน และความพึงพอใจร่วมกับหน่วยงานและการอยู่ร่วมภายในหน่วยงานที่มีความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคม ซึ่งทำให้มีหลักประกันและความมั่นคงในการทำงาน

5 การปรับสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับวิธีการ และทัศนคติของบุคคล หมายถึง การปรับปรุงตำแหน่งงานวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถของบุคลากร

6 โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการทำงาน คือการเปิดโอกาสให้บุคลากรรู้สึกมีส่วนร่วมในงาน

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

อายุ

บุญสม (2539: 96) กล่าวว่า ความเข้าใจความหมาย การสื่อความหมายในด้านต่างๆ ตลอดจนแนวความสนใจของเกษตรกรที่มีอายุต่างกัน จะให้ผลที่ไม่เหมือนกันนอกจากนั้นอายุที่ต่างวัยของเกษตรกรก็นับเป็นปัจจัยสัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรมต่างๆ ทางเทคโนโลยีอีกด้วย นอกจากนี้ ธนิต (2547: 42) กล่าวว่า อายุเป็นปัจจัยที่ทำให้คนเรามีความแตกต่างกัน คนที่มีอายุต่างกันจะมีความรู้ ความรับผิดชอบ ประสบการณ์ ความสนใจ ความสามารถในการแก้ไขปัญหา ความจำ บุคลิกภาพ และวุฒิภาวะทางด้านต่างๆ ที่แตกต่างกันออกไป บุคคลที่มีอายุต่างกันจะมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละองค์ประกอบของงาน ซึ่งอายุของบุคคลมีทั้งส่วนที่สัมพันธ์และไม่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน สำหรับ ธนิต (2547: 42) กล่าวว่า อายุมีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจ ของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกฝรั่งกิมจูทั้งด้านหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ และผลฝรั่งกิมจู

ระดับการศึกษา

รัชนีกร (2526: 144) พบว่าการศึกษาเป็นกรรมวิธีหรือกระบวนการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ชีวิตอันจะทำให้บุคคลพัฒนาความรู้ความสามารถ ทัศนคติค่านิยม หรือ

คุณธรรม และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการกายเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร

เจริญ(2539: อ้างอิงใน สงวน, 2543: 37) ได้กล่าวว่าปัจจัยคงที่สำคัญต่อการพัฒนาการเกษตร ได้แก่ ขนาดการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตร จากการสำรวจลักษณะการถือครองที่ดิน โดยสำนักงานเศรษฐกิจแห่งชาติปี 2536 พบว่า ร้อยละ 59.22 ของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่มีพื้นที่ถือครองทำการเกษตรไม่เกิน 20 ไร่ต่อครัวเรือนซึ่งขนาดพื้นที่ถือครองมีแนวโน้มลดลงไปตามการเพิ่มของประชากรของประเทศ

สภาพการถือครองที่ดิน

สง่า (2521: 42 อ้างอิงใน สงวน, 2543: 37) กล่าวว่า ความสนใจของชาวนาในการใช้วิทยาการแผนใหม่ พบว่าในฤดูกาลทำนามีชาวนาที่เป็นเจ้าของที่นาได้นำวิทยาการใหม่ไปใช้มากกว่าชาวนาที่เช่านาคนอื่น ส่วน ไพบูลย์(2525: 19) ได้กล่าวว่า หากเกษตรกรผู้เช่าเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในปัจจัยการผลิตทั้งหมดแต่ผลผลิตที่ได้ต้องแบ่งส่วนกับเจ้าของที่ดิน เมื่อเกษตรกรผู้เช่าประเมินว่าวัฏกรรมคิดจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้น เขาได้รับเป็นบางส่วนเท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนั้นเขาจะคาดผลกำไรของวัฏกรรมนั้นต่ำกว่าปกติ และจะทำให้ลดสิ่งจูงใจในการยอมรับวัฏกรรมนั้นๆ

การเป็นสมาชิกของเกษตรกร

วัฒนา และ เบญมาศ (2528: 22 อ้างอิงใน ธนิต, 2547: 45) กล่าวว่า สถาบันเกษตรกร คือ กลุ่มที่เป็นทางการ หมายถึง การที่เกษตรกรรวมตัวกันเป็นกลุ่มด้วยความสมัครใจ กลุ่มที่เป็นทางการนี้จะต้องจดทะเบียนไว้กับทางการ และอาจเป็นนิติบุคคล เช่น สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร หรืออาจไม่เป็นนิติบุคคลก็ได้ เช่น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร เป็นต้น

ประสบการณ์ในการฝึกอบรมทางการเกษตร

อรุณ (2525: 287) ได้กล่าวถึงการฝึกอบรมว่า เป็นวิธีการหนึ่งนอกเหนือจากการไปสอนในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคล โดยการให้ความรู้ ความคิดหรือแนวทางที่นับซ้ำใหม่สำหรับผู้รับการฝึกอบรมนั่นเอง

ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

อดิสร ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและปัจจัยเป็นอื่น ๆ กับการปลูกฝรั่งกิมจู พบว่า รายได้ของครัวเรือน ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ความรู้ด้านตลาดรับซื้อ ราคาและเงื่อนไข การดูแลรักษา ปัญหาโรคและแมลง

รัตนวรรณและเอมอร ได้กล่าวว่า ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการส่งเสริมการปลูกฝรั่งกิมจู ในตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เหตุผลในการปลูกฝรั่งกิมจูเนื่องจากเห็นว่าการขาย ผลผลิตได้ง่าย ไม่ค่อยเป็นปัญหา ลงทุนต่ำ และไม่ต้องใช้แรงงานมาก เกษตรกรส่วนมากไม่ได้เป็น สมาชิกกลุ่มต่างๆและไม่ค่อยได้รับการฝึกอบรมความรู้ การดูแลรักษาต้นฝรั่งกิมจู ปัญหาที่พบในการ ปลูกฝรั่งกิมจูได้แก่ ขาดความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และดินขาดความอุดมสมบูรณ์

จตุพร กล่าวว่า อายุ และรายได้ของครัวเรือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อวิธีการดำเนินกิจกรรม ของกลุ่มแตกต่างกัน อายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่มแตกต่างกันในด้าน องค์การด้านบุคคล และการฝึกอบรมต่างกันมีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่มต่างกันด้าน สภาพขององค์กร อายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อวิธีการส่งเสริมแตกต่างกัน อายุต่างกันมีความ พึงพอใจต่อผลแผนที่ได้รับการดำเนินงานของกลุ่มแตกต่างกันและรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน รายได้ของครอบครัวต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มแตกต่างกัน

สมชัย ได้ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการปลูกหน่อไม้ฝรั่งจากการ เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) พบว่าเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการส่งเสริมการปลูกหน่อไม้ฝรั่งจัดการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในทุกหัว ข้อยกเว้นเรื่องจำนวนต้นพันธุ์ที่มีความพึงพอใจปานกลางจากผลการพิสูจน์สมมติฐานพบว่าไม่มีความ แตกต่างกันในเรื่องของเพศ อายุ การศึกษา ขนาดพื้นที่เพาะปลูก รายได้ แรงงานที่ใช้ในการปลูก หน่อไม้ฝรั่งและประสบการณ์ในการปลูกหน่อไม้ฝรั่งต่อความพึงพอใจในการส่งเสริมการปลูก หน่อไม้ฝรั่งจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

ภาคสรุป

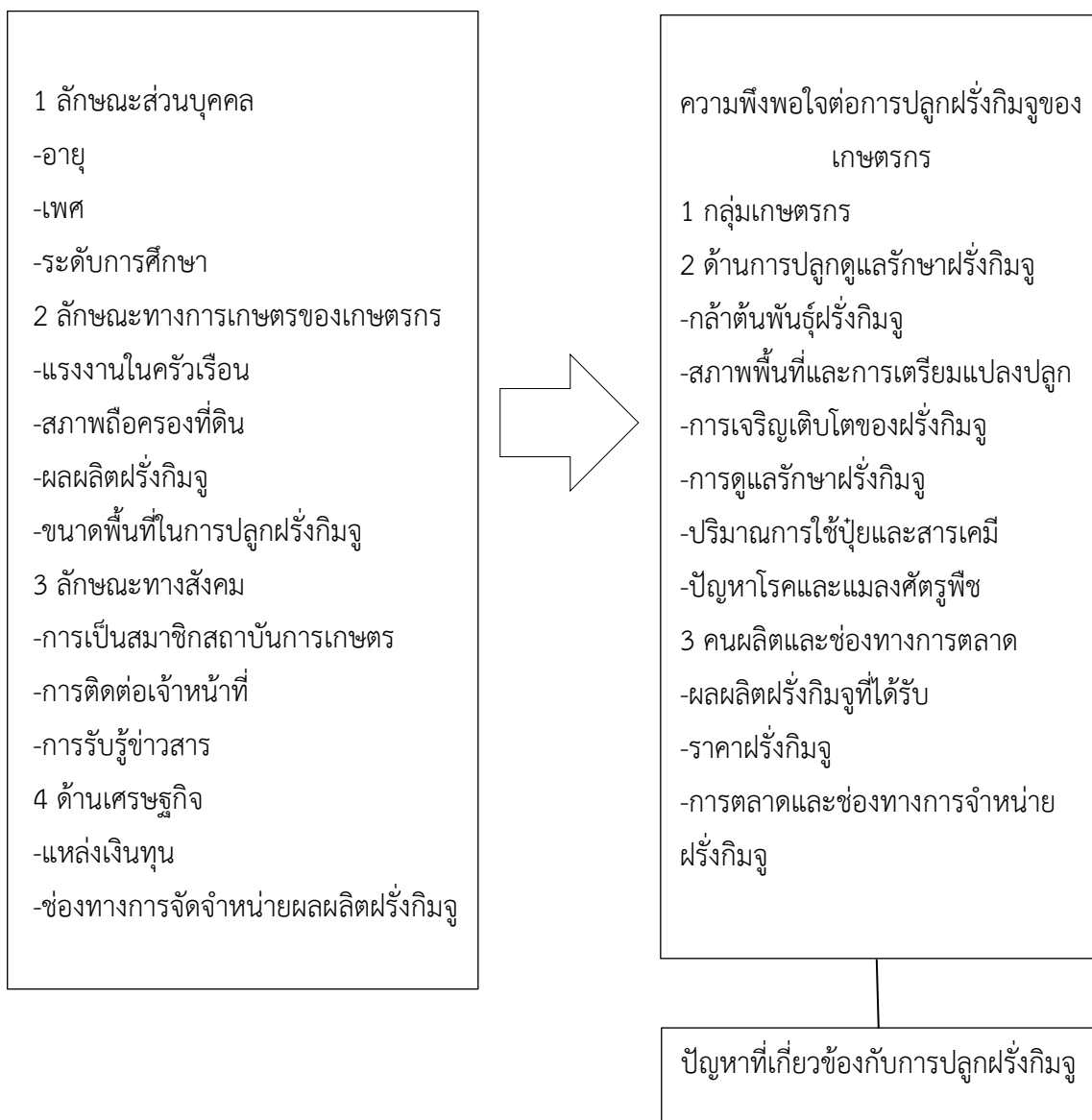
จากการตรวจเอกสารต่างๆและผลวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปผลเพื่อเป็นแนวทางในการ วิจัยครั้งนี้ ฝรั่งกิมจูเป็นผลไม้ที่มีความต้องการของตลาดในอนาคตโดยปัจจุบันศักยภาพของการผลิต ฝรั่งกิมจูของตำบลสวายจิกอำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์จะมีแนวโน้มที่จะขยายวิธีการปลูกฝรั่งกิมจูมาก ขึ้น

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานให้เป็นไปตาม เป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความ

ต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่เขาพึงประสงค์ จึงสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี ความประทับใจ หรือการมีเจตคติ ดีต่อการกระทำของบุคคลหรือการทำงานเช่นนั้นๆ จากสาระสำคัญของทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นตอนของ สโลว์ สรุปได้ว่า ความต้องการทั้ง 5 ชั้นของมนุษย์มีความสำคัญไม่เท่ากัน การจูงใจตามทฤษฎีนี้จะต้องพยายามตอบสนองความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกันไป และความต้องการในแต่ละชั้นจะมีความสำคัญแก่บุคคลมากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองความต้องการในระดับนั้นๆ

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ความพึงพอใจและปัญหาของเกษตรกรการปลูกฝรั่งกิมจู ในหมู่บ้านหนองปรือ ตำบลสวายจีก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆประกอบด้วย ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ลักษณะเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้จากการผลิตฝรั่งกิมจู ลักษณะสังคม ได้แก่ การเป็นสมาชิกสถาบันการเกษตร การติดต่อเจ้าหน้าที่

ภาพที่ 2 กรอบแนวความคิดในการวิจัย